

ඔසු වවමු ඉසුරු ලබමු

ඉසුරු

උද්භිද නාමය -.*Zingiber officinale*

ශාක කුලය - Zingiberaceae

ව්‍යවහාර නාමය -

සිංහල - ඉසුරු

සංස්කෘත - ආද්‍රක, නාගර, ශුණ්ඨි

දෙමළ - ඉංජි

ඉංග්‍රීසි - Ginger

රෝපණ ද්‍රව්‍ය -

රෙරසොමය

ව්‍යවහාර අංග -

රෙරසොමය

හැඳින්වීම -

ඉසුරු, නැගෙනහිර ආසියාවේ ආරම්භ වූ බවට විශ්වාස කෙරෙන අතර වසර 3000 කට වඩා ඉතිහාසික වාර්තා ඇත. ඉසුරු පුරාණ කාලයේ සිටම කුළුබඩු වර්ගයක් ලෙස භාවිතා කර ඇත. එය චීන හා ආයුර්වේද වෛද්‍ය විද්‍යාවේ බහුලව භාවිතා වේ. ඉසුරු, අමු ඉසුරු ලෙස හෝ වියළි ආකාරයෙන් ද වියළි ඉසුරු කුඩු ලෙස ද භාවිතා වේ. ඉසුරු රට පුරා වගා කරන නමුත් තෙත් සහ අතරමැදි කලාප ප්‍රධාන වශයෙන් වගා කරන ප්‍රදේශ වේ. 2019 දී මුළු වගා බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 1838 ක් වූ අතර කුරුණෑගල, මහනුවර, ගම්පහ, කොළඹ සහ කෑගල්ල ප්‍රධාන වශයෙන් වගා කරන ප්‍රදේශ විය. බටහිර පළාතේ ඉසුරු බොහෝ දුරට පොල් සමග අන්තර් බෝගයක් ලෙස සහ ගෙවතු වගාවක් ලෙස වගා කෙරේ.

උද්භිද විද්‍යාත්මක විස්තරය -

දේශීය හා විදේශ රටවලින් හඳුන්වා දුන් ප්‍රභේද කිහිපයක් ශ්‍රී ලංකාවේ මහා පරිමාණයෙන් වගා කෙරේ.

දේශීය ඉසුරු

රයිසෝම කුඩා වන අතර තන්තුමය ස්වභාවයකින් යුක්තය. රයිසෝමයේ අභ්‍යන්තරය අළු සුදු පැහැයෙන් යුක්ත වේ. ඉසුරු රසය සහ සුවඳ අනෙකුත් විශේෂයන්ට වඩා සාපේක්ෂව ඉහළ ය. බීම සඳහා විශාල වශයෙන් භාවිතා වේ.

චීන ඉසුරු

රයිසෝම විශාල වන අතර, ජලය සහිත මාංසල ස්වභාවයෙන් යුක්තය. රයිසෝමයේ අභ්‍යන්තරය මද කහ පැහැයෙන් යුක්ත වේ. රසය හා සුවඳ ස්වල්ප ලෙස ඇත. අව්‍යායු සඳහා විශාල වශයෙන් භාවිතා වේ.

රයිසෝම ඉසුරු

රයිසෝම මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ වන අතර රයිසෝමය හොඳින් ඇතිලී ආකාරයට බෙදී ඇත. ඒවායේ බොහෝ රුපිය සහ කායික ලක්ෂණ දේශීය ඉසුරු සහ චීන ඉසුරුවල අතරමැදි ස්වභාවයක් ගනී.

කෘෂි විද්‍යාත්මක විස්තරය -

පස -

හොඳින් ජලය බැස යන සාරවත් වැලි ලෝම පස් වඩාත් සුදුසු පාංශු වර්ගය වේ. pH අගය 5.5 සිට 6.5 දක්වා විය යුතුය

දේශගුණය

උත්තනාංශය -

මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 1500 දක්වා වූ ප්‍රදේශවල ඉසුරු සාර්ථකව වගා කෙරේ

වර්ෂාපතනය -

වර්ෂාපතනය මිලිමීටර් 1500 හෝ ඊට වැඩි විය යුතුය. වර්ෂාපතනය අඩු නම් ජල සම්පාදනය යටතේ බෝග වගා කළ යුතුය.

ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවීම

ඉසුරු රෝපණය කරනු ලබන්නේ උස්වූ පාත්තිවල හෝ වැටි මත ය. ක්ෂේත්‍රය සෙන්ටිමීටර 35-40 දක්වා ගැඹුරට සිසෑම සිදු කළ යුතු අතර පස් කැට පොඩි කිරීම කළ යුතුය. පාත්තියක පළල සෙන්ටිමීටර 105 ක් වන අතර දිග වෙනස් විය හැක. කෙසේ වෙතත්, පොල් සමග මිශ්‍රව වගා කරන්නේ නම් පවතින ඉඩ ප්‍රමාණය අනුව පාත්තිවල පළල හා දිග වෙනස් කළ හැකිය. පාත්තියෙහි උස සෙන්ටිමීටර 22 ක් පමණ වන ලෙසත් පාත්ති දෙකක් අතර කාණුව 45cm පළලකින් යුක්ත වන ලෙසත් පාත්ති සකස් කළ යුතුය.

පරතරය –

පේළි අතර – 25cm

පැල අතර – 25cm

පාත්තියකට පේළි 04

රෝපණ ගැඹුර – 4-10cm

වර්ෂාවෙන් පසු රෝපණය කළ යුතුය. පාත්තිවල ප්‍රමාණවත් තෙතමනය නොමැති නම් ජල සම්පාදනය කළ යුතුය.

බෝග කළමනාකරණය

තෙතමනය ආරක්ෂා කිරීම සහ වල් පැලෑටි මතු වීම වැළැක්වීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර සිටුවීමෙන් පසු වහාම වසුන් යෙදීම කළ යුතුය. පිදුරු, කොහු බත්, වියළි කොළ හෝ පොල් කොළ වඩාත් සුදුසු වසුන් ද්‍රව්‍ය වේ.

පැළ සිටුවීමෙන් මාසයකට පසු වල් නෙලීම සිදු කළ යුතුය. දෙවන වල් නෙලීම රෝපණය කර මාස තුනකට පසුව සිදු කරන අතර තෙතමනය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පාත්ති නැවත වසුන් කළ යුතුය. කාණු පිරිසිදු කිරීම හා පස පෙරලීම ද වල් නෙලීම සමඟ සිදු කෙරේ.

අස්වනු නෙලීම හා ගබඩා කිරීම -

අස්වනු නෙලීම සිදු කරනුයේ සිටුවීමෙන් මාස 8-10 කට පසුවය. මාර්තු-අප්‍රේල් කන්නයේ සිටුවන්නේ නම් දෙසැම්බර් – ජනවාරි වන විට ඉහුරු අස්වැන්න නෙළා ගැනීමට හැකි වේ. එම කාලය තුළ ශාක කහ පැහැයට හැරී කොළ වියළීමට පටන් ගනී. අස්වනු නෙළීම සිදු කරනු ලබන්නේ රයිසෝමවලට හානි නොවන ලෙසය. රයිසෝමවල ඇති පස් කොටස් ලී කැබැල්ලකින් ඉවත් කළ යුතුය.

අස්වනු නෙලීම

අස්වනු නෙලීම සිදු කරනුයේ සිටුවීමෙන් මාස 8-10 කට පසුවය. මාර්තු-අප්‍රේල් කන්නයේ සිටුවන්නේ නම් දෙසැම්බර් – ජනවාරි වන විට ඉහුරු අස්වැන්න නෙළා ගැනීමට හැකි වේ. එම කාලය තුළ ශාක කහ පැහැයට හැරී කොළ වියළීමට පටන් ගනී. අස්වනු නෙළීම සිදු කරනු ලබන්නේ රයිසෝමවලට හානි නොවන ලෙසය. රයිසෝමවල ඇති පස් කොටස් ලී කැබැල්ලකින් ඉවත් කළ යුතුය.

නිෂ්පාදන ගබඩා කිරීම

ඉගුරු නිෂ්පාදන ගබඩා කරනවිට වියලි සිසිල් ස්ථානයක ලී රාමු මත ගබඩා කළයුතුය. ගබඩාව සැමවිටම කෘමිසතුන්, වෙනත් ගබඩා සතුන් හා අපද්‍රව්‍ය, දූවිලිවලින් තොර වියයුතුය. ගබඩාව තුළ ආර්ද්‍රතාවය 60% පමණ හා හොදින් වාතාසුය ලැබෙන සේ පවත්වා ගතයුතුය. ගබඩාවේදී නිෂ්පාදන නිෂ්පාදිත දිනය හා වර්ගය අනුව වෙන වෙනම ගබඩා කළ යුතුය.

අස්වැන්න සැකසීම

සේදීම, පොතු හැරීම සහ විරංජනය යන ක්‍රියාකාරකම් ඉගුරු සැකසීමේ ප්‍රාථමික කාර්යයන් වේ.

සේදීම

මෙහිදී ඉගුරු අලවල ඇගිලි අතර රැඳී ඇති පස් සහ වැළි හොදින් සෝදා ඉවත් කළ යුතුය. අමු ඉගුරු ලෙස වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කරන්නේ නම් දිනක් පමණ පවතේ වේලා පසුව ගෝනි හෝ පොලිසැක් මලු වල බහා වෙළඳපොළට නිකුත් කල හැක.

පොතු ඉවත් කිරීම

සාර්ථක වියළීමක් සඳහා ඉගුරු අලවල පොතු ඉවත් කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. ඉගුරු අල එක් රැයක් ජලයේ

පෙගවීමෙන් පොතු ඉවත් කිරීම වඩාත් පහසුය. ඉගුරු වල රසායනික සංඝටක බහුලව ඇත්තේ අලයේ මතුපිට පෘෂ්ඨයට ආසන්න ඌසලවල බැවින් ප්‍රවේශමෙන් පොත්ත ඉවත් කල යුතුය.

වියළීම

පොතු ඉවත් කල රෙරසෝම තෙතමනය 12% පමණ තෙක් වියළීමට සතියක පමණ කාලයක් ගතවේ. වියලා ගත් ඉගුරු ඒවායේ උණුසුම අඩු වූ පසු පොලිප්‍රෝපිලින් මලුවල බහා පොලිසැක් මලුවල අසුරා ගබඩා කල යුතුය.

වර්තමාන භාවිතය හා වෙළඳපළ තත්ත්වය -

ලෝකයේ ඉහළම ඉගුරු අපනයනකරුවා චීනය වන අතර ජපානය ඉගුරු ආනයනය කරන්නන් අතර ලෝකයේ ඉහළින්ම සිටී. සාමාන්‍යයෙන්, ශ්‍රමය සඳහා යන වියදම ඇතුළුව හෙක්ටයාරයක ඉඩමක ඉගුරු ඉගුරු වගා කිරීම සඳහා රුපියල් 450,000 – 575,000 ක් පමණ වැය වේ.

ලෝක වෙළඳ පොලේ ඉගුරු රයිසෝම මිල කිලෝග්‍රෑමයකට ඇමරිකානු ඩොලර් 0.5 ත් 2 ත්, එනම් රුපියල් 90 – 360 අතර වෙනස් වේ..

එය පැහැදිලිවම පෙන්නුම් කරන්නේ ඉගුරු වගාව වැඩි ලාභයක් ලබා ගැනීමට ඉතා හොඳ වාණිජ ව්‍යාපාරයක් බවයි. සාර්ථකව වගා කිරීමෙන් ඉතා ඉහල ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමේ හැකියාව පවතී.

සැකසුම වෛද්‍ය වත්සලා හේවාගනිංගේ ආයුර්වේද ප්‍රජා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී හාරිස්පත්තුව